

İstihare ve rüya

California'dan Recayi Bey: “Gazetenizin sürekli okuyucusuyum. Size istihare ile alâkalı bir sorum olacaktı. Evlilik ile alâkalı birisi ile görüşüyordum. Ben bu görüşmeler esnasında birçok defa bu kişi ile evlenecek miyim veya evlenmeyecek miyim diye istihare yaptım. (Biliyorum istihare direkt sonuca yönelik değil, sadece hayırlı mı veya hayırsız mı diye yapılır ama ben namaz ve duâdan sonra duâmı o şekilde yaptım ve Allah'ım lütfen bana göster dedim evlenip veya evlenemeyeceğimi.). Defalarca yaptım ve her seferinde yeşil gördüm. Ama daha sonra o kişi ile ayrıldık. Nasıl yorumlamalıyım. Allah Teâlâ zaman ve mekândan münezzeh, geçmiş ve geleceği biliyor. Neden rüyalarımnda sürekli yeşil gördüm o zaman?”

Bir iş hususunda kararsız kaldığımızda, işin sonucunun bizim için hayır mı-şer mi getireceğini kestiremediğimizde, işin iyi veya kötü olacağından emin olmadığımızda, salim düşünceler ve istişareler sonucunda sağlıklı bir karara ulaşamadığımızda, Cenâb-ı Hakk'ın kalbimizi hayırlı olana yönlendirmesini ve kalbimizi yatıştırmasını istemek ve Allah Teâlâ'dan hayır dilemek için istihare namazı kılarsınız. Bu niyetle istihare yapmak sünnettir. Bediüzzaman Hazretlerinin, duâ ve ibadette işaret ettiği temel prensiplere göre,¹ Cenâb-ı Hak'tan “hayır” istemeye ihtiyaç duyduğumuz anlar,—gece veya gündüz fark etmez—istihare yapmanın ve istihare namazı kılmanın hususî vakitleridir. İstihare için rüyaya yatmak ve hayırlı netice için rüyada yeşil renk görmek gibi bir şart yoktur. Yani rüyada yeşil renk görünce işimizin hayırlı olacağı şeklinde bir istihare şartı söz konusu değildir. Öyleyse yeşil renk gördüğümüz halde, işimiz dilediğimiz gibi sonuçlanmaz ise bundan Allah'a küsmeye ve hesap sormaya hakkımız da yoktur.

Öncelikle hemen belirtelim ki, salim düşünceyi ve istişareyi çiğneyip geçmemelidir. Bir işin bize hayır mı-şer mi getireceğini az çok sezgilerimizle, salim aklımızla, sağlıklı düşüncelerimizle; bu olmadığında bilenlere danışarak, büyüklerle veya uzmanlarla ya da güvendiğimiz kimselerle istişare ederek ve görüşerek tahmin etmemiz mümkündür. Bu yollar öncelikle denenmelidir. Aksi takdirde, her şeyi istihare namazına bağlamak, istihare namazını da hâşâ, fal gibi kabul etmek ve yeşil renk görürsek işimizin olacağı, siyah renk görürsek işimizin olmayacağı gibi yorumlar çıkarmak doğru olmadığı gibi, caiz de değildir. Doğru sonuç vermez.

İstihare için önemli olan, söz konusu işe kalbimizin yatışmasıdır.

İstihare namazını kıldıktan sonra, kalbimizde bir yatkınlık, kararımızda bir ferahlık ve rahatlık, içimizde işin hayırlı olabileceğine dair bir genişlik ve ümit doğarsa, Allah’a güvenerek o işe “Bismillah” der ve ilk adımı atarız. Eğer içimizden sıkıntı ve darlık geçmez ise, kararsızlık hâli devam ederse, hayırlı olacağından emin olmama durumu sürerse, gönlümüz hâlâ yatışmamışsa, istihare namazını tekrar kılar ve Allah’a tekrar duâ ederiz. Böylece yedi defaya kadar istihare namazının kılınabileceğine dair Peygamber Efendimiz’den (asm) rivayet vardır.² İç sıkıntımız yine de geçmez ise, bu işin olumsuz ve hayırsız olacağına yorumlarız.

İstihare namazı kılındıktan sonra uykuya yatılacak ve rüya beklenecek diye bir şart yoktur. Bunlar daha sonra ilâve edilmiş ve söz gelişi rüyada beyaz veya yeşil görülürse hayra; siyah veya kırmızı görülürse şerre işaret sayılmıştır.

Ancak Peygamber Efendimiz (asm), bilhassa, “istihareden sonra kalpten geçen mânânın ve oluşan kararlılığın” hayra yorumlama açısından önemli olduğunu bildirmiştir.³ Nitekim Bediüzzaman Hazretleri, Said Halim Paşa kendisine yalısını vermeyi teklif ettiğinde,

“Yarına kadar beni bırakınız; istihare edeyim” diyor ve istihare ediyor. Sabahleyin uyanınca, “Beni dünyaya çağırma; ona geldim fena gördüm” diye başlayan iki levha kalbine geliyor ve bu levhaları Sözler’de kaydediyor.⁴

İstiharede esas olan söz konusu iş ile ilgili olarak kalbimize gelen mânâ ve kararlılıktır. Söz konusu işe kalbimizin yatışması veya o işten uzaklaşmasıdır.

Meselenizle ilgili olarak söylememiz gerekirse, evleneceğiniz kişiyi sünnet ölçüleri çerçevesinde dindar diye seçmek, huy güzelliğini, denklığı ve ona içinizin ısınmasını birinci plâna almak sünnettir. Bundan sonra sünnet olan Allah’tan hayır ummak, hayır istemek, Allah’a tevekkül etmek, gayreti esirgememek şartıyla işi Allah’ın takdirine bırakmaktır. Tevhid inancı bunu gerektirir.

Unutmayalım ki, geleceği ilmek ilmek biz örüyoruz ve bu örgümüzü Allah’a olan tevekkülümüzle, Allah’tan hayır umarak kaynaştırıyoruz. Gerekli şartları yerine getirdikten sonra işimizin hayırla sonuçlanması hususunda Allah’a güveneceğiz. İşimiz dilediğimiz gibi sonuçlanmadığında hayrın bunda olduğunu teslim edeceğiz. “Hayır Allah’ın seçtiğindedir” diyeceğiz.

Gerçek istihare budur.

Dipnotlar:

1- Sözler, s. 287

2- Tecrit Terc. 4/143

3- Tecrit Terc. 4/143

4- Sözler, s. 199